

Skolbeslut

Tillsyn i Domnarvets skola

Datum 2010-10-29

1 (1)

Dnr 43-2010:1397

Domnarvets skola

Honefsgatan 7

781 74 Borlänge

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Domnarvets skola
i Borlänge kommun

2010-10-29

Rektorerne Kjell Hallin och Anna Hannersjö

Domnarvets skola

Honefsgatan 7

781 81 Borlänge

Tillsyn i Domnarvets skola

Förskoleklass och grundskola årskurs 1-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Domnarvets skola och Borlänge kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

På Domnarvets skola var år 2009 andelen elever som uppnådde målen i alla ämnen 75,6 procent, jämfört med genomsnittet i riket på 77 procent. Ca 10 procentenheter fler flickor än pojkar nådde målen i alla ämnen 2009. År 2009 var meritvärdet vid skolan 208,7 vilket är något lägre än i riket (209,6). Även här är skillnaden mellan flickors och pojkars meritvärden stor, drygt 15 procentenheter högre värde för flickorna. Andelen elever som var behöriga till nationella program på gymnasieskolan var 96,3 procent år 2009, vilket är betydligt över genomsnittet i riket (88,8 procent). Skillnader finns mellan flickors och pojkars resultat, men i detta hänseende når pojkarna bättre resultat, ca 5 procentenheter (flickor 92,9, pojkar 98,1).

De eleverna som Skolinspektionen samtalat med uppger att de är trygga och att de trivs. Rektorerne tar pedagogiskt ansvar för de verksamheter som de leder och ett utvecklingsarbete pågår inom flera områden, bl.a. utvecklingen av skolans pedagogiska planeringar i olika ämnen. Tillsynen visar dock att det finns brister i rektorernas utvärdering av uppnådda resultat på skolnivå. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat och stödåtgärder i olika ämnen, årskurser och för olika grupper behöver förbättras. Detta är ett angeläget arbete för att åtgärder ska kunna vidtas. Dessa åtgärder kan i sin tur leda till en högre måluppfyllelse.

Eleverna behöver ges ett större inflytande över undervisningens utformning, något som sannolikt skapar en ökad nyfikenhet och lust att lära hos eleverna. Elevinflytandet behöver bättre genomsyra hela skolans verksamhet och öka efter elevernas ålder och mognad och, vilket torde kunna bidra till ökad måluppfyllelse.

Domnarvets skola har ett förhållandevis stort antal nyanlända elever som saknar kunskaper i svenska språket. Dessa elever får studiehandledning på sitt modersmål men den ges inte i den omfattning som dessa elever har behov av.

Skolinspektionen har i tillsynen av Domnarvets skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan samt kursplanerna).
- Rektor har inte ansträngt sig tillräckligt för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- Rektor tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och för att använda detta underlag för att nå de nationella målen. (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektor följer inte upp och utvärderar det särskilda stödet i tillräcklig omfattning. (5 kap. 1 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Mål och krav är inte tillräckligt tydliga för eleverna (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Undervisningen ger inte alltid eleverna möjlighet att formulera och pröva antaganden, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden. (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer och Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot).
- Undervisningen utgår inte alltid från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen (Lpo 94, 1 Mål och riktlinjer, kursplanerna).
- Rektor ser inte till att lärarna samverkar i tillräcklig hög grad (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).
- Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräckligt och anpassas inte alltid efter deras ålder och mognad. (4 kap. 2 § 1985 års skollag).
- Skolans ordningsregler uppfyller inte kraven i grundskoleförordningen (6 kap. 8 b § grundskoleförordningen och Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling svarar inte fullt ut mot gällande författningskrav. (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).

- Särskilt stöd ges inte i tillräcklig omfattning till alla elever i behov av särskilt stöd (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Borlänge kommun har ansvar för att Domnarvets skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Borlänge kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerna och Borlänge kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Mats Peterson

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Mathias Ljungström

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Domnarvets skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borlänge kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Domnarvets skola den 5-6 oktober 2010. Ansvariga för tillsynen har utredarna Monica Norberg och Mathias Ljungström varit.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast 3 månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Domnarvets skola, dels den information som samlats in under besöket. I Domnarvets skola intervjuades rektorer, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	51
Grundskola 1 – 9	552

Källa: Skolans egna uppgifter oktober 2010

Domnarvets skola är en av Borlänges äldsta skolor invigd i början av 1900-talet. En genomgripande förändring skedde med start 1998, då skolan renoverades och byggdes ut för att bli en skola med elever från förskoleklass till årskurs 9. Till skolan kommer elever från både landsbygd och från tätort. Förutsättningarna för utomhusaktiviteter är goda och klassrummen är bra utrustade. Stadsdelsbiblioteket är placerat i skolan. Domnarvets skola har naturorienterande ämnen och teknik samt hälsa-idrott-kost som inriktningar. I senare årskurser finns klasser med inriktning mot fotboll, orientering, dans och skidor.

Domnarvets skola är organiserad i sex arbetslag totalt. Förskoleklass t.o.m. årskurs 3 bildar ett arbetslag, årskurs 4-6 bildar ett arbetslag, årskurs 7, 8 och 9 bildar tre årskurs-visa arbetslag samt Oasen, där skolans specialpedagoger, speciallärare, kurator och studie- och yrkesvägledare ingår, bildar det sjätte arbetslaget. Skolan leds av två rektorer; en nyttillträdd med ansvar för förskoleklass till årskurs 6 och den andre med ansvar för årskurserna 7-9.

Tillsynsprotokoll för Domnarvets skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan måste vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Motivering:

På Domnarvets skola var år 2009 andelen elever som uppnådde målen i alla ämnen 75,6 procent, jämfört med genomsnittet i riket på 77 procent. Resultaten har dock varierat under åren 2005-2009. Ca 10 procentenheter fler flickor än pojkar nådde målen i alla ämnen år 2009. Skolans kvalitetsredovisning saknar uppgifter om resultaten våren 2010.

Meritvärdet uppvisar under femårsperioden stora variationer; 194,7 – 219,5, men någon tydlig trend kan inte utläsas. År 2009 var meritvärdet vid skolan 208,7 vilket är något lägre än i riket (209,6). Skillnaden mellan flickors och pojkars meritvärden är stor, drygt 15 procentenheter högre värde för flickorna.

Andelen elever som var behöriga till nationella program på gymnasieskolan var 96,3 procent vilket är betydligt över genomsnittet i riket (88,8 procent). Även här finns skillnader mellan flickors och pojkars resultat, men här når pojkarna bättre resultat, ca 5 procentenheter (flickor 92,9, pojkar 98,1).

För årskurserna 1-6 är skolans redovisning av elevernas samlade kunskapsresultat bristfällig. När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 3 framgår dock av skolans egna sammanställningar att ca 93 procent nådde målen i svenska och 86 procent i matematik år 2010. Resultaten för årskurs 5 är att 92 procent nådde målen i svenska, 84 procent i matematik och 88 procent i engelska. I årskurs 9 nådde 93 procent målen i svenska, 72 procent i matematik och 96 procent i engelska.

Sammanfattningsvis visar denna redovisning att skolans resultat behöver förbättras. I en fortsatt analys av resultaten behöver skolan fokusera på skillnader mellan flickor och pojkar.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag****Bedömning:**

Rektor måste vidta åtgärder för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

En del av undervisningen i de lägre årskurserna är organiserad i klasslärarsystem, vilket medför att en lärare i huvudsak har hand om all undervisning i en klass. Detta innebär att dessa lärare undervisar i ämnen de inte har utbildning i. Även i de högre årskurserna undervisar lärare i ämnen de inte är utbildade i.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektor måste ta ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och för att använda detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I samtal med rektorer och lärare framkommer att det på skolnivå saknas en samlad bild av elevernas kunskapsresultat och det finns t.ex. ingen analys av skillnader i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor (jämför bedömningsområde *Kunskaper*).

Arbetslagen och enskilda lärare har däremot en god bild av sina elevers kunskapsresultat, bl.a. genom den dokumentation som sker i ett digitalt redovisningssystem inför utvecklingssamtalen. Av skolans kvalitetsredovisning kan dock inte betygsresultaten eller resultaten på de nationella proven för skolan som helhet för läsåret 2009/2010 utläs-

sas och en analys av uppnådda resultat saknas följaktligen. En handlingsplan för uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsresultat har utarbetats under våren 2010 efter Skolinspektionens kvalitetsgranskning Uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling vid Domnarvets skola. Planen har dock inte börjat användas vid tillsynstillfället.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektor måste ta ett tydligare ansvar för att följa upp och utvärdera de särskilda stödsatser som ges.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I intervjuer med lärare, elevhälsopersonal och rektorer framkommer att det finns tydliga rutiner för identifiering av elever med behov av särskilda stödåtgärder. Dokumentation sker i alla led och ansvaret för upprättandet och uppföljningen av åtgärdsprogram är tydlig. Däremot saknas uppföljning och analys såväl på elev- som på skolenivå i vilken utsträckning vidtagna åtgärder leder till avsett resultat. I skolans kvalitetsredovisning 2009-2010 anges endast antalet åtgärdsprogram som upprättats men en analys av i vilken mån olika insatser bidrar till ökad måluppfyllelse saknas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolan måste tydligare klargöra mål och krav för eleverna och undervisningen måste utgå från och omfatta kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Kursplanerna

Motivering:

I samtal med elever framkommer att de känner till att det finns mål i de olika ämnena men att det varierar i vilken omfattning målen tydliggörs för eleverna. Lärarna berättar att de ofta diskuterar hur målen ska tydliggöras för eleverna men att detta fortfarande är ett utvecklingsområde. Ibland presenteras uppnåendemålen i början av ett nytt arbetsområde, ibland samtalar lärare och elever återkommande om kursmålen men det förekommer också att målen endast aktualiseras vid terminsstart. Skolan behöver säkerställa att eleverna får anpassad och återkommande information om mål och krav i alla ämnen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektor måste se till att lärarna i sin undervisning ger eleverna möjlighet att formulera och pröva antaganden, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Motivering:

Målen att sträva mot som anges i Lpo 94 diskuteras bland lärarna och vid samtal mellan rektorer och lärare. Det framkommer i lärarintervjuer att det finns skilda uppfattningar om strävansmålen roll, vilket också bekräftas vid samtal med rektorerna, som medger att det är ett högst angeläget utvecklingsområde. Vid intervjuer med elever samt på lektionsbesök framkommer att i vilken grad undervisningen bidrar till att lära eleverna lyssna, argumentera och reflektera i allt för stor utsträckning är lärarberoende. Det gäller framför allt undervisningen i de tidigare årskurserna.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektor måste se till att lärarna samverkar så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Vid samtal med elever har framkommit att samverkan mellan olika ämnen har blivit alltmer sällsynt vid skolan. Elever har uppgivit att de "tidigare har jobbat mycket mer med temaarbeten", där flera ämnen varit inblandade och att de upplevt det positivt. Detta bekräftas också vid lärarintervjuer. En orsak som angetts är att det pågående arbetet med Lokala Pedagogiska Planeringar har gjort att fokus lagts på varje enskild kurs och dess kursmål. Därmed har samverkan och samarbete över ämnesgränser blivit eftersatt.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Skolan måste säkerställa att eleverna i större utsträckning ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas samt att inflytandet anpassas utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Lärarna beskriver att de planerar arbetet på olika sätt för att ge eleverna inflytande. De har i olika sammanhang diskuterat hur elevinflytandet ska kunna öka, men en samsyn saknas i vilken utsträckning eleverna skall ges inflytande över hur deras utbildning ska utformas. Intervjuer med lärare och framförallt elever visar också att elevernas inflytande över hur deras utbildning ska utformas varierar mellan lärare och att inflytandet

inte alltid anpassas efter ålder och mognad. Ofta innebär inflytande att eleverna får välja mellan två givna alternativ.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolan måste säkerställa att ordningsregler förankras, efterlevs och anpassas till skolans förhållanden.

Författningsstöd:

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

Motivering:

Skolan har ordningsregler för år 2010/2011 som ingår i skolans Likabehandlingsplan. Vid samtal med elever och lärare framkommer att de nya reglerna har tagits fram av rektor. Lärare och elever, via elevrådet, har haft möjlighet att lämna synpunkter på reglerna. Reglerna har ännu inte delats ut till eleverna och deras vårdnadshavare och är således okända för de flesta elever. Vidare framkommer att det inte råder samsyn mellan lärare och arbetslag gällande ordningsreglerna och således inte heller om eventuella påföljder vid regelbrott.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolan måste vidta åtgärder så att den årliga planen mot kränkande behandling fullt ut svarar mot gällande författningskrav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Vid tillsynsbesöket presenteras en likabehandlingsplan, vilken även fungerar som plan mot kränkande behandling. Planen saknar en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts. De åtgärder som finns beskrivna för att förebygga och förhindra kränkande behandling är allmänna och utgår inte från skolans specifika behov utifrån gjord kartläggning. Planen har upprättats av rektor och varit på remiss hos lärare och hos elevrådet, men är inte känd bland alla elever.

Huvudområde: Enskilda elev rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Skolan måste se till att elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål får det.

Författningstext:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I intervjuer med lärare framkommer att elever i behov av studiehandledning på sitt modersmål får det, men inte i tillräcklig omfattning. Studiehandledningen ges av den lärare som också undervisar i elevens modersmål. Omfattningen av den tid som läraren i modersmål har för studiehandledning svarar inte mot det behov nyanlända elever har enligt rektor och lärare.